

Langdonk wil vuurwerkrellen achter zich laten: ‘Hier wonen veel mensen met een groot hart’

PORTRET ROOSENDAAL - Brandweer, ME en cameraploegen uit heel Nederland: ineens was Langdonk eind 2020 landelijk bekend als ‘relwijk’ van Roosendaal. Maar de misschien wel bekendste ‘buikpijnwijk’ van de stad is zoveel meer dan vuurwerkrellen - zowel in negatieve als positieve zin.

Het liefst heeft Andy Buermans - kaasboer in winkelcentrum Lindenburg - dat we er überhaupt niet meer over beginnen. „Geef die gasten geen aandacht en het stopt vanzelf”, zegt hij, alweer anderhalf jaar na de laatste grote onrust. „Vuur dat geen zuurstof krijgt, gaat uit.”

Bijna de helft van de Roosendalers woont op een ‘buikpijnplek’, een buurt waar armoede, eenzaamheid, verloedering en criminaliteit samenkomen. *BN DeStem* portretteert alle Roosendaalse wijken waar het kabinet miljoenen in steekt.

Lees [hier](#) de eerdere afleveringen in deze serie.

De winkelwagens rijden af en aan bij het winkelcentrum, het bedrijvige epicentrum van Langdonk. Een welkomstdeuntje klinkt voor wie over de drempel van Andy’s Kaas en Lekkernijen stapt. Van achter de toonbank informeert winkeleigenaar Buermans of hij ergens mee van dienst kan zijn.

„Wat voor wijk Langdonk is? Een leuke wijk, met een diversiteit aan mensen. Hiervoor heb ik twee jaar in Bergen op Zoom gezeten, maar dat was geen succes. Je staat 2-0 achter als je daar niet vandaan komt. Dat is in Langdonk niet hoor, hier zit ik goed.”

Lees verder onder de video: ‘Geef raddraaiers geen podium’

Blijf op de hoogte

Krijg een melding bij belangrijk nieuws over Regio - Roosendaal.

Buermans weet dat Lindenburg niet alleen bij Langdonkers, maar ook bij Roosendalers uit andere wijken populair is. „Ik heb veel klanten uit Kroeven en uit Kortendijk. Zelfs vanuit de Westrand, Essen en Nispen komen ze graag. Dat door de twee sterkste pijlers: het uitgebreide winkelaanbod en de grote parkeerplaats.”

De NOS, SBS: ze zijn allemaal langs geweest destijds. Toen zei ik al: stop ermee, breng het niet in het nieuws

Andy Buermans, kaasboer in Langdonks winkelcentrum

De kaasverkoper heeft het naar z'n zin op z'n plek. „Het hangt een beetje van het weer af, maar over het algemeen is de aanloop goed. Ik mag niet klagen.” Waar Buermans alleen niet voor voelt, is de vuurwerkrellen oprakelen. Want geef raddraaiers een podium en het wordt alleen maar erger, redeneert hij. „De NOS, SBS: ze zijn allemaal langs geweest destijds. Toen zei ik al: stop ermee, breng het niet in het nieuws.”

En toch: de aandacht voor die rellen bracht Langdonk ook kansen, zeggen sommigen. Ineens viel voor niemand meer te negeren wat al decennia sluimerde in Roosendaals armste wijk, waar inmiddels meer dan één op de vijf kinderen opgroeit in armoede.

Lees verder onder het kaartje: knusse woonerfjes en volop groen

In de jaren zeventig is Roosendaal volop in ontwikkeling, als aan de zuidkant van de stad een nieuwe woonwijk uit de grond wordt gestampt. Jonge gezinnen die in de Randstad amper een flatje kunnen betalen, kijken in Langdonk de ogen uit: voor hun budget hebben ze hier een gloednieuwe nieuwbouwwoning met tuin in een moderne, ruim opgezette wijk. Met knusse woonerfjes en veel groen waar de kinders in kunnen spelen.

‘Goed’ Langdonk kijkt neer op de rest

Maar de tijd lijkt Langdonk langzaam in tweeën te splijten. Terwijl de tuintjes van de vrijstaande (koop)woningen aan de randen keurig aangeharkt blijven, verloederen de grote blokken rijtjeshuizen (veelal sociale huur) in het midden van de wijk. In die buurten, zoals de Agatha-, Regina- en Elisadonk, hebben ze rond de eeuwwisseling steeds meer het gevoel dat er op hen wordt neergekeken vanuit het ‘goede’ Langdonk.

Lees verder onder de foto: ‘afkeer tegen de gemeente en politie’

Archiefbeeld juni 2021: minister Kajsia Ollongren wandelt met burgemeester Han van Midden door Langdonk en spreekt daar met bewoners. © peter van trijen/pix4profs

„Je voelde je opgesloten tussen de duurdere huizen”, vertelt Yousef Kaddouri (dan 26) in 2021 over zijn jeugd in Langdonk aan *BN DeStem*. Het maakt dat groepen in de wijk langs elkaar heen leven, maar ook dat er in het arme Langdonk-Oost juist sterke saamhorigheid ontstaat. Wij tegen de rest. „Er was veel gastvrijheid, maar ook een gezamenlijke afkeer tegen de gemeente en politie. Iedereen kwam voor elkaar op.”

Langdonk glijdt af

Oudere Langdonkers zien hun buurt afglijden en slaan meermaals alarm. Steeds vaker duiken berichten op van zwerfvuil, overlast, intimidatie en (drugs)criminaliteit. Begin 2020 luiden gemeente en politie zelf de noodklok over de opeenstapeling van armoede, verloedering en criminaliteit in

Langdonk. Wooncorporatie Alwel kondigt een megarenovatie aan van alle 577 Alwel-woningen in de wijk, maar ondertussen komt die explosieve mix in november van datzelfde jaar nog tot ontbranding.

Terwijl beelden van de rellen in Langdonk het landelijk nieuws bereiken, haalt burgemeester Han van Midden in *BN DeStem* hard uit naar Den Haag: „De overheid heeft zich decennialang apathisch opgesteld.” Geld en aandacht was er alleen voor de grote steden, vindt hij. Gemeentes als Roosendaal moeten pleisters plakken, maar hebben niet de middelen om structurele problemen écht aan te pakken. „Er moet dringend meer geld bij.”

Rooskleurige toekomst

Een halfjaar na dat interview staat minister Kajsa Ollongren in Langdonk om de situatie met eigen ogen te zien. En de lobby heeft uiteindelijk succes: Roosendaal krijgt toegang tot de Rijksmiljoenen van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV), een project van twintig jaar om Langdonk en vier andere ‘buikpijn wijken’ in de stad weer op te trekken naar het landelijk gemiddelde.

Het enige dat in de hippe Broedplaats nog aan vroeger doet denken, is de ietwat muffige geur

In de tussentijd verandert Roosendaal zelf al een hoop in de wijk. De Alwel-renovatie, in 2022 begonnen, is inmiddels over de helft en loopt nog zeker tot 2025. Het grote grasveld aan de Elisadonk is compleet anders ingericht, met hangplek en voetbalpleintje. En de voormalige Goede Herderkerk achter de Lindenburg, die lang leegstond en vaak doelwit van vernielingen was, is nu juist een ontmoetingsplek: De Broedplaats.

Het sobere gebouw is omgetoverd in een kleurrijk decor dat veel weg heeft van een hip koffietentje voor studenten en hun laptop. Haast het enige dat nog aan vroeger doet denken, is de ietwat muffige geur.

Lees verder onder de foto: 'Wijk met een label én potentie'

Carlo van den Aarsen is opbouwwerker in Langdonk: „Mensen zijn het beu dat er telkens over de vuurwerkrellen wordt gepraat.” © Pix4Profs/Moreno Molenaar

Carlo van den Aarsen is sinds twee maanden namens WijZijn Traverse Groep opbouwwerker vanuit De Broedplaats. Hij wil niet in het verleden blijven hangen, maar vooruit kijken: „Vooraf mensen van buitenaf hebben het nog over de vuurwerkrellen. De mensen uit de wijk zijn het beu dat er telkens over wordt gepraat.”

De eerste indrukken die hij heeft opgedaan? „Ik ben terechtgekomen in een warme wijk. Een wijk met een bepaald label, maar ook potentie. Er zijn hier dingen aan de hand, dat klopt. Maar ik zie tegelijkertijd veel mensen die de handschoenen oppakken om er iets van te maken.”

Ik ben blij dat de jongeren bij die hangplek zitten en niet ergens anders in de wijk

Carlo van den Aarsen, opbouwwerker

Vooral 's avonds komt er veel Langdonkse jeugd naar het ontmoetingscentrum. Om te tafeltennissen bijvoorbeeld, te tafelfoetballen of te gamen. De keet aan de achterkant van de oude kerk is een populaire hangplek geworden. Daar is niet iedereen in de wijk blij mee, weet Van den Aarsen: „Maar ik ben blij dat ze daar zitten en niet ergens anders in de wijk.”

Jan (76) en Ans (74) Danen denken daar anders over. Als bewoners van de appartementen in de Lindenburgflat, tegenover De Broedplaats, ervaren zij veel overlast van de jongeren die er vrijwel dagelijks rondhangen. „Het is iedere avond raak, tot wel 2.30 uur 's nachts”, vertelt Ans Danen.

‘Wákker worden’

„Het is een groep van een paar jonge gasten en een paar grieten”, vult haar man aan. „Die vinden het leuk om te gaan gillen. Keihard.” Hij doet het gekrijs na en gaat verder: „En daarna gaat het vaak van ‘wákker worden!’, gericht aan de bewoners van de appartementen.”

Als je een rondje maakt, struikel je bijna over mensen met oranje hesjes

Jan Danen, buurtbewoner

Desondanks geeft het echtpaar de wijk desondanks nog steeds een ruime voldoende. Zij: „We wonen hier graag, hebben alles bij de hand. Heel fijn voor mensen van onze leeftijd.”

„De wijk wordt goed bijgehouden”, vindt hij. „Als je een rondje maakt, struikel je bijna over mensen met oranje hesjes. Die mannen zijn overal bezig met onkruid wieden en noem maar op. Ik vind dat de wijk er mooi uitziet.”

Lees verder onder de foto: 'Bankjes of een voetbalkooi moet je verdienen'

© Pix4Profs/Moreno Molenaar

„Het is sinds de rellen in een stroomversnelling gekomen”, ziet Iliass Ben Omar (24). Hij is sinds oktober 2020 jongerenwerker in de wijk en maakte dus zowel de rellen als de nasleep van dichtbij mee. „Ik ben steeds met de jongeren in gesprek gebleven. Uiteindelijk was de reden dat het zo uit de hand liep niets meer dan verveling. Er was hier niks te doen voor ze. Geen eigen plekje, geen activiteiten.”

Als er helemaal niks te doen is, gaan ze roken en blowen, rotzooi trappen

Iliass Ben Omar, jongerenwerker

Die uitleg zal niet iedereen begrijpen, erkent hij. „Maar de doelgroep waar ik mee werk, heeft voor 95 procent een migratieachtergrond. In de Turkse en Marokkaanse cultuur is het niet normaal dat jongens bij elkaar thuis over de vloer komen, omdat er misschien vrouwen thuis zijn waar je geen contact mee mag”, zegt hij. „Dus zoek je elkaar op straat op. Maar als daar helemaal niks te doen is, gaan ze roken en blowen, rotzooi trappen.”

Dat er na alle onrust steeds meer voor jongeren gebeurt, vinden sommige inwoners een verkeerd signaal: alsof slecht gedrag wordt beloond. Ben Omar kijkt er anders naar: „Bankjes of een voetbalkooi moet je ‘verdienen’, hoor je dan. Maar een wijk moet toch gewoon standaard voorzien in de basisbehoeften voor jongeren? Dat ontbrak hier.”

Babbelen met de burgervader

En jongeren weten nu ook beter welke paden ze moeten bewandelen om zélf iets voor hun buurt te doen. „Drie jaar geleden hadden ze geen idee hoe ze konden aankloppen bij de gemeente”, zegt Ben Omar. „Dat is veranderd, ze doen het nu niet meer met baldadigheid. Tegenwoordig vragen ze mij of ze eens met de burgemeester in gesprek kunnen.”

Het zijn de eerste stapjes om van Langdonk weer te maken wat het ooit was: [een gezellige, groene gezinswijk](#).